

23.11.2018

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (STM/3386/2018)

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta sairausvakuutuslain muuttamista koskevaksi hallituksen esityksestä. Kuluttajaliitto ei ole lausuntopyynnön jakelulistalla. Luonnokseen sisältyy myös suoraan kuluttajiin vaikuttavia asioita, joten Kuluttajaliitto lausuu asiasta.

Kun ihminen hankkii terveystalvaeluja yksityiseltä palveluntuottajana, hän ei ole pelkästään potilaan, vaan myös kuluttajan roolissa. Se, että yhteiskunta maksaa sairausvakuutuskorvauksen muodossa osan hoidon kuluista, ei vaikuta ihmisen asemaan kuluttajana. Yksityisten terveystalvaelujen käytöstä maksettavista sairaanhoitokorvauksista luopumisella on suora vaikutus kuluttajan palvelusta maksamaan hintaan: se todennäköisesti nostaa hintoja ainakin jossain määrin.

Kuluttajaliitto katsoo, että yksityisten terveystalvaeluiden hintojen nousu on selkeästi haitallista näitä palveluja käyttäville kuluttajille. Osa kuluttajista joutuu luopumaan näiden palvelujen käyttämisestä ja siirtymään julkisten terveystalvaelujen käyttäjiksi. Pahimmassa tapauksessa tämä johtaa siihen, että hoitojotot julkisella puolella kasvavat ja myös nykyisin julkisia terveystalvaeluja käyttävien ihmisten asema heikenee. Toisaalta lakkautettavia korvauksia vastaava rahoitus on tarkoitettu osoittaa maakuntien rahoitukseen valtion varoista. Tämä saattaa estää hoitojonojen kasvun.

Joka tapauksessa osa kuluttajista joutuu nykyistä heikompaan asemaan. Ne, jotka jatkavat yksityisten terveystalvaelujen käyttämistä, maksavat palveluistaan nykyistä enemmän ja osa niistä, jotka siirtyvät julkisten palvelujen käyttäjiksi, joutuu odottamaan hoitoon pääsyä nykyistä pidempään. Heikennykset kohdistuvat erityisesti työterveydenhuollon ulkopuolella oleviin ihmisiin.

23.11.2018

Kuluttajaliitto suhtautuu sinänsä myönteisesti terveydenhuollon rahoituksen yksinkertaistamiseen eikä suhtaudu periaatteen tasolla kielteisesti yksityisten terveyspalvelujen käytöstä maksettavien sairaanhoidon korvauksista luopumiseen. Jos korvauksista luovutaan, on kuitenkin varmistettava, että korvaavat julkiset palvelut ovat riittävän laadukkaita ja että ihmiset pääsevät kohtuullisessa ajassa hoitoon. Nykyisiä hoitoon pääsyn määräaikoja pitää lyhentää merkittävästi. Kenenkään ihmisen asemaa ei saa heikentää kohtuuttomasti.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
Pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies